

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه سیستان و بلوچستان
دانشکده جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی
گروه جغرافیای طبیعی

طرح هفتگی درس استاد در واحد درسی «سیاست‌گذاری در آمایش و مهندسی محیط»، مبتنی بر سرفصل
مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات درس:

عنوان درس	مقطع	تعداد واحد	نوع واحد	پیش‌نیاز	آموزش تکمیلی
سیاست‌گذاری در آمایش و مهندسی محیط	کارشناسی ارشد	۲ واحد	نظری	-	سمینار

منابع درس:

۱. سند ملی حفاظت از محیط‌زیست، ۱۳۹۴.
۲. قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست، مصوب ۱۳۵۳.
۳. مجموعه مقالات اجلاس حفاظت از تالاب‌ها و اکوسیستم‌های آبی.
۴. مسئولیت مدنی ناشی از آلودگی آب رودخانه‌ها و تالاب‌ها، شعبانی گوگردی، علی، ۱۳۹۶.
۵. آیین‌نامه مربوط به بستر و حریم رودخانه‌ها، انهار، م‌سیل‌ها، مرداب‌ها، برکه‌های طبیعی و شبکه‌های آب‌رسانی و آبیاری.
6. Martin Bell, Mike J. C. Walker (2005), Late Quaternary environmental change: physical and human perspectives Publisher Pearson/Prentice Hall, 348 pages.
7. Strategies for monitoring and assessment of transboundary rivers, lakes and ground waters, 2007. United nations.
8. Construction in the landscape, 2011. Carpenter, T. G. R.

اهداف درس:

اهداف مورد انتظار در واحد درسی «سیاست‌گذاری در آمایش و مهندسی محیط» شامل موارد زیر است:

۱. ایجاد توانایی در دانش‌آموختگان برای مدیریت اصولی محیط؛
۲. بالابردن توانایی دانش‌آموختگان در پروژه‌های عمرانی با حداقل تخریب در محیط طبیعی.

سرفصل کلی درس:

مطالبی که به عنوان سرفصل‌های اصلی برای آرایه در واحد درسی «سیاست‌گذاری در آمایش و مهندسی محیط» در نظر گرفته شده، به شرح زیر است:

۱. سیاست‌ها و قوانین حفاظت محیطی؛
۲. سازمان‌ها و نهادهای دولتی و خصوصی مسئول در امر حفاظت محیطی؛
۳. میزان کارایی سیاست‌ها و قوانین موجود در حفاظت و ارتقای شرایط محیطی؛
۴. مشکلات و پیامدهای حاصل از نقایص سیاست‌ها و روزه‌های ضعف نظارتی؛
۵. سیاست‌های حفاظت و پایش اشکال و فرایندهای ژئومورفولوژی؛
۶. سیاست‌های حفاظت و پایش اشکال منحصربه‌فرد و موارد اقلیمی؛
۷. سیاست‌های حفاظت از اراضی و چشم‌اندازها در اجرای طرح‌های عمرانی؛
۸. تغییرات کاربری، معدن‌کاری و اشکال و فرایندهای سطح زمین؛
۹. پایش طولانی‌مدت اکوسیستم‌ها و سیستم‌های ژئومورفیک؛
۱۰. بهره‌برداری از منابع آب‌و خاک و ضوابط پایش و حفاظت آن؛
۱۱. پایش آلودگی هوا، خاک و آب؛
۱۲. پایش حرکات دامنه‌ای و سیاست‌های حفاظت و تثبیت دامنه‌های پویا؛
۱۳. پایش حرکات تکتونیکی، فرونشست و سیاست‌های تعدیل آن؛
۱۴. ابزار و استراتژی‌های لازم برای رویکردهای تکامل‌گرای سیستم‌های رودخانه‌ای؛
۱۵. آبخیزداری و حفاظت خاک؛
۱۶. حفاظت از سواحل و جزایر؛
۱۷. حفاظت از تالاب‌ها و کویرها؛
۱۸. سیاست‌های ژئومورفولوژی حفاظت از چشم‌اندازها در پروژه‌های راه‌سازی؛
۱۹. سیاست‌های ژئومورفولوژی حفاظت از چشم‌اندازها در پروژه‌های انتقال نیرو و مخابرات؛
۲۰. سیاست‌های ژئومورفولوژی حفاظت از اشکال و چشم‌اندازها در پروژه‌های انتقال آب.

جلسه نخست:

در این جلسه، ضمن آشنایی دو طرفه با دانشجویان کلاس، سرفصل‌های مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طرح کلی و هفته‌ای درس استاد و منابع (امتحانی و سایر منابع موجود در مورد موضوع درس استاد)، نکات و قوانین لازم و ضروری در برگزاری هفتگی کلاس طی ترم تحصیلی، تعیین زمان آزمون میان‌ترم و وظایف و کارهای عملی دانشجویان، تشریح و توضیح داده می‌شوند.

جلسه دوم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
 - پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه پیش؛
- پیرامون موضوع سیاست‌ها و قوانین حفاظت محیطی و نیز میزان کارایی سیاست‌ها و قوانین موجود در حفاظت و ارتقای شرایط محیطی بحث خواهد شد.

جلسه سوم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
 - بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
 - پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- مطالبی پیرامون سازمان‌ها و نهادهای دولتی و خصوصی مسئول در امر حفاظت محیطی و نیز مشکلات و پیا مدهای حاصل از نقایص سیاست‌ها و روزه‌های ضعف نظارتی بحث خواهد شد.

جلسه چهارم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
 - بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
 - پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- کلیاتی در ارتباط با سیاست‌های حفاظت و پایش اشکال و فرایندهای ژئومورفولوژی بحث خواهد شد.

جلسه پنجم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
 - بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
 - پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- مطالبی پیرامون سیاست‌های حفاظت و پایش اشکال منحصربه‌فرد و موارث اقلیمی بحث خواهد شد.

جلسه ششم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
 - بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
 - پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- مطالبی پیرامون سیاست‌های حفاظت از اراضی و چشم‌اندازها در اجرای طرح‌های عمرانی بحث خواهد شد.

جلسه هفتم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
- بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
- پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛

مطالبی پیرامون تغییرات کاربری، معدن کاری و اشکال و فرایندهای سطح زمین بحث خواهد شد.

جلسه هشتم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
 - بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
 - پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- مطالبی پیرامون پایش طولانی مدت اکوسیستم‌ها و سیستم‌های ژئومورفیک بحث خواهد شد.

جلسه نهم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
 - بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
 - پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- پیرامون بهره‌برداری از منابع آب‌و خاک و ضوابط پایش و حفاظت آن بحث خواهد شد.

جلسه دهم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
 - بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
 - پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- مطالبی پیرامون پایش آلودگی هوا، خاک و آب ارایه خواهد شد.

جلسه یازدهم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
 - بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
 - پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- مطالبی پیرامون پایش حرکات دامنه‌ای و سیاست‌های حفاظت و تثبیت دانه‌های پویا ارایه خواهد شد.
- همچنین، در این جلسه آزمون میان‌ترم به صورت شفاهی برگزار خواهد شد.

جلسه دوازدهم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
- بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛

- پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- به بررسی تاثیر پایش حرکات تکتونیکی، فرونشست و سیاست‌های تعدیل آن خواهیم پرداخت.

جلسه سیزدهم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
- بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
- پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- موضوع ابزار و استراتژی‌های لازم برای رویکردهای تکامل‌گرای سیستم‌های رودخانه‌ای مورد بحث قرار خواهد گرفت.

جلسه چهاردهم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
- بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
- پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- به بررسی تاثیر آبخیزداری و حفاظت خاک پرداخته خواهد شد.

جلسه پانزدهم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
- بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
- پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- به بحث پیرامون موضوع حفاظت از سواحل و جزایر و نیز حفاظت از تالاب‌ها و کویرها پرداخته خواهد شد.

جلسه شانزدهم:

در این جلسه:

- پس از حضور و غیاب دانشجویان؛
- بازگویی کوتاه از مطالب جلسه پیش توسط یکی از دانشجویان؛
- پرسش و پاسخ و رفع اشکال احتمالی از جلسه‌های پیش؛
- مباحثی پیرامون سیاست‌های ژئومورفولوژی حفاظت از چشم‌اندازها در پروژه‌های راه‌سازی؛ سیاست‌های ژئومورفولوژی حفاظت از چشم‌اندازها در پروژه‌های انتقال نیرو و مخابرات؛ سیاست‌های ژئومورفولوژی حفاظت از اشکال و چشم‌اندازها در پروژه‌های انتقال آب ارائه خواهد شد.

University of Sistan
and Baluchestan

دانشگاه سیستان و بلوچستان

با آرزوی موفقیت
رضا منصوری
(عضو هیئت علمی دانشگاه سیستان و بلوچستان)

Rezamansouri@gep.usb.ac.ir